

ΓΕΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΝΑΥΠΛΙΩ, ΣΑΒΒΑΤΩ, 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 1826.



ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ευχώριοι εἰδήσεις.

Ἀπὸ Ναυπλίου.

Ἡ διακήρυξις τῆς Σ. Διοικήσεως, ἡ εἰς τὸν προηγούμενον Ἀριθ. τῆς Γεν. Ἐφημερίδος ἐκδοθεῖσα, διὰ τῆς ὁποίας ἐξιστορεῖται ἡ δεινότης τῶν περιστάσεων, καὶ ζωγραφίζονται αἱ μεγάλαι τῆς πατρίδος ἀνάγκαι, καὶ τὸ ἀνοικονόμητον αὐτῶν διὰ τὴν παντελὴ τῶν χρημάτων ἔλλειψιν, καὶ προσκαλοῦνται οἱ πολῖται εἰς συνεισφορὰν, τὸν μόνον πρόχειρον πόρον, δὲν ἔμεινεν ἀκαρπὸς· ἀλλ' εὐροῦσα γῆν ἀγαθὴν, τὰς εὐδιαλέτους εἰς τὸν προφθασιμὸν τῶν ἀναγκῶν τῆς πατρίδος ψυχὰς τῶν πολιτῶν, ἐτελεσφόρησεν ἄριστα. Ἀμα φαγεῖσα, καὶ ἀναγνωσθεῖσα ἐκίνησε τὰς ψυχὰς ὅλων τῶν πολιτῶν εἰς συμπάθειαν· διότι καὶ ὅλοι γνωρίζομεν καὶ τὴν ἀχρηματίαν τοῦ κοινῷ τῆς πατρίδος ταμεῖου, καὶ τὰς μεγάλας αὐτῆς ἀνάγκας, καὶ τὴν δεινότητα τῶν περιστάσεων, εἰς τὰς ὁποίας εὐρισκόμεθα, καὶ δὲν ὑπάρχει Ἑλλήν, μέγας ἢ μικρὸς, ὅστις ἀγνοεῖ, τί πρέπει νὰ πράξῃ, διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ κινδύνου, καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος, διὰ τὸ ὁποῖον ἀγωνίζεται ἔξ ἡδὴ ἔτη. Ὅλοι ἡξεύρομεν, τί πρέπει νὰ πράξωμεν· χρήματα νὰ συνεισφέρωμεν, διὰ νὰ οἰκονομηθῶσιν αἱ ἄλλως ἀνοικονόμητοι ἀνάγκαι τῆς πατρίδος· εἰς τὸν πόλεμον νὰ τρέξωμεν, ὅσοι ἱκανοὶ εἰς τὰ ὅπλα· ὅλοι νὰ κινηθῶμεν, καὶ συντρέξωμεν, καθ' ὃ ἕκαστος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ, καὶ κάνεις νὰ μὴ μὲν ἄργος θεατῆς· ὅλοι νὰ ἐνώσωμεν τὰς δυνάμεις μας ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, καὶ μὴ προφασίζόμενοι ὁ μὲν τὸ, ὁ δὲ τὸ, νὰ παραιτώμεθα καὶ ἀπρακτῶμεν. Ἡ χρηματικὴ συνεισφορὰ ἐγίνε καὶ γίνεται, καὶ γίνεται ἀδρῶς καὶ αὐτοπροαιρέτως· μένει τώρα νὰ γένῃ καὶ ἡ ἐκστρατεία. Ἡ Σ. Διοίκησις ἀπόφασιν ἔκαμε νὰ συνεκστρατεύσῃ καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, παρευρισκομένη αὐτοπροσώπως εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν τῆς πατρίδος· ἐπισκοποῦσα τὰς πράξεις αὐτῶν· φροντίζουσα ἡ ἰδία, ὡς καλὴ μήτηρ,

περὶ τῶν ἰδίων τέκνων, καὶ παρειαρρύνουσα αὐτὰ εἰς τὰς νίκας.

Ἡ χρηματικὴ συνεισφορὰ ἐγίνε καὶ γίνεται, καὶ γίνεται ἀδρῶς καὶ αὐτοπροαιρέτως ἀπὸ τῶν πολιτῶν, ἀπὸ τῶν τωρινῶν κατοίκων ὅλων τοῦ Ναυπλίου. Τῶν καλῶν πατριωτῶν τινὲς, ἅμα ὅτε ἐφάνη ἡ διακήρυξις τῆς Σ. Διοικήσεως, χρέος ἱερὸν ἐνόμισαν, νὰ συντρέξωσι προθυμότερον εἰς ἐκπλήρωσιν αὐτῆς, διὰ νὰ μὴ ἀναβάλληται πρὸς βλάβην τῆς πατρίδος ὅτι καλὸν προσμένεται ἐκ τῆς συνεισφορᾶς τῶν πολιτῶν. Ἀπεφάσισαν νὰ συγκαλέσωσιν ὅλους τοὺς πολίτας εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως τὴν δευτέραν ἡμέραν μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῆς διακήρυξεως, καὶ κατέπεισαν ἓνα τῶν καλῶν πατριωτῶν, τὸν ἐλλόγιμον Κύριον Γ. Γεννάδιον, νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τοὺς συνεληθόντας πολίτας· νὰ ἐξιστορήσῃ καὶ αὐτὸς τὴν δεινότητα τῶν περιστάσεων τῆς πατρίδος· νὰ ζωγραφίσῃ τὰς μεγάλας αὐτῆς ἀνάγκας, καὶ νὰ παρακινήσῃ αὐτοὺς εἰς ἐκούσιον συνεισφορὰν· διότι ἡ παντελής ἀχρηματία τοῦ Κοινῷ γίνεται ἐμπόδιον εἰς ὅλους τοὺς σωτηριάδεις σκοποὺς τῆς Διοικήσεως, καὶ φέρει τὴν ἀκίνησίαν τῶν γυναιῶν στρατευμάτων κ. τ. λ. Εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐδιωρίσθη, ὡς εἴπαμεν, ἡ δευτέρα ἡμέρα μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς διακήρυξεως, καὶ ὥρα ἡ δωδεκάτη. Ἦλθεν ἡ ἡμέρα· οἱ πολῖται συνάγονται· ἡ ὥρα ἐφθασεν· ἐπετάχθη σιωπῇ, καὶ ὁ ῥήτωρ ἀναβαίνει τὸν ἄμβωνα. Ἀρχεῖται νὰ ὁμιλῇ. Ἡ ὑπόθεσις, περὶ τῆς ὁποίας γίνεται ὁ λόγος, εἶναι κοινὴ, καὶ διαφέρει εἰς ὅλους. Ὅλοι λοιπὸν προσέχουσιν εἰς ἀκρόασιν τοῦ ῥήτορος. Ἀκροασιωπῇ, καὶ οὐδεμίᾳ ἀταξίᾳ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ λόγου. Ἐφ' αὐτῇ τῇ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὴν πύκνᾳ, καὶ ἀκούει τὸν Δημοσθένην φωνάζοντα τρανῇ τῇ φωνῇ πρὸς τοὺς πολίτας τῶν Ἀθηνῶν: Ἄνδρες Ἀθηναῖοι! Δεῖ, δεῖ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἐστὶ γενέσθαι.

Ὁ ῥήτωρ ἐξιστόρησε τόσοι παθητικῶς τὰς παρούσας τῆς πατρίδος περιστάσεις, καὶ ἐξωγράψισε τόσοι ζωηρῶς τὰς μεγάλας αὐτῆς ἀνάγκας, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ κινήσῃ τὸν ἀνθρώπον εἰς δάκρυα· νὰ μὴ μαλεῖ καὶ τοῦ σκληροτέρου πολίτου τὴν

ψυχὴν εἰς συμπάθειαν τῆς πατρίδος, καὶ νὰ μὴν ἐξάψῃ εἰς τὰς ψυχὰς ὅλων τῶν εἰς τὴν συνέλευσιν παρευρισκομένων τὸν θεῖον ἐνθουσιασμόν. Μόλις λοιπὸν ἐτελείωσεν ὁ ῥήτωρ τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐπεσφράγισε μὲ τὸ παράδειγμα τῆς ἰδίας του συνεισφορᾶς, τόσον ἀδρότερας, καθ' ὅσον ἀπετέλει ὅλην τὴν χρηματικὴν περιουσίαν του, συνισταμένην εἰς οὐτὴν λίρας στερλίνας, καὶ ἀμέσως ἀρχοῦνται οἱ ἐνθουσιασμένοι πολῖται νὰ συνεισφέρωσιν. Ὁ ἡσυχος πολίτης, ὁ φιλοπόλεμος στρατιώτης, ὁ στρατηγός, ὁ πολιτικός, ἐκάστης τάξεως, καὶ ἐκάστου ἐπαγγέλματος ἄνθρωποι ἐφιλοτιμοῦντο πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἀμιλλῶντο τὴν καλὴν καὶ ἀξιώπαινον ἀμίλλαν, τὴν νὰ συνεισφέρῃ περισσότερα, τὴν νὰ φανῇ ἐλευθεριώτερος τοῦ ἄλλου πρὸς τὴν πατρίδα. Ὁ στρατηγός, ὁ στρατιώτης ἐξεζώνοντο τὰ ἔξω, ἔδωλον ἐκ τῆς ζώνης τὰς χειρᾶς καὶ ἀργυρᾶς πιστόλας, καὶ τὰς ἐπρόσφερον εἰς τὴν πατρίδα, αὐτὰ ἐκεῖνα τὰ ὅπλα, τὰ ὁποῖα ἐμεταχειρίσθησαν τοσάκις ὑπὲρ αὐτῆς ἐναντίον τοῦ βαρβάρου ἐχθροῦ. Οἱ ἀθάνατοι τοῦ Μεσολογίου ἥρωες ἔδειξαν κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ὅτι εἶναι ὄχι μόνον πολεμισταί, ἀλλὰ καὶ πατριῶται ἄριστοι, συνεισφέροντες πλουσίως καὶ χρήματα καὶ ὅπλα. Κάνεις τῶν εἰς τὴν ἀξιωματικὴν ἐκείνην συνέλευσιν παρευρεθέντων δὲν κατεδέχθη νὰ μὴ συνεισφέρῃ τὸ κατὰ δύναμιν· καὶ ἔβλεπε τις τὸν μὲν προσφέροντα χρῆματα· τὸν δὲ, ὠρολόγιον χρυσοῦν, ἢ ἀργυροῦν· τὸν δὲ, καλαμάριον ἀργυροῦν· τὸν δὲ, πολύτιμον δακτυλίδιον· καὶ ἄλλον, ὁμολογίας ἐθνικᾶς ἢ διαταγᾶς. Πολλοὶ ἐπρόσφερον τοὺς ἵππους των μ' ὅλα τὰ ἐπιτήδεια, καὶ τινες ὀλοχρῶς στολισμένους, καὶ ἄλλοι ὀλόχρυσά ἐνδύματα. Ἐν συντόμῳ πλούσιος, πτωχός, ὅλοι συνεισέφερον, καθ' ὅ,τι, καὶ καθ' ὅσον ἐκάστος ἐδύνατο.

Ὁ ἐνθουσιασμός διεδόθη καὶ εἰς τοὺς μὴ παρευρεθέντας εἰς τὴν συνέλευσιν· καὶ ἦτον πρᾶγμα θαυμαστὸν νὰ βλέπῃ τις καὶ περὶ τὸ δειλινὸν ἕως ἑσπέρας πανταχόθεν συρρέοντας τοὺς πολίτας εἰς τὴν συνεισφορὰν. Παιδιά δέκα καὶ δώδεκα χρόνων ἐπαρουσιάζοντο εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προαιρετικοῦ τούτου ἐράνου ἐκ τοῦ πρυχείου διορισθεῖσαν ἐπιτροπὴν, καθημένην εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ περιτριγυρισμένην ὑπὸ τόσο λαοῦ, χειροκροτοῦντος καὶ ἐυφημοῦντος εἰς ἐκάστην προσφορὰν, νὰ προσφέρωσι καὶ αὐτὰ τὰ ἀθῶα καὶ ἄκακα εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος τὰ δῶρα των· ὡς καὶ ἐν παιδίῳ, τὸ ὁποῖον ζῇ πωλοῦν εἰς τοὺς δρόμους νερόν, ἢ ζητοῦν ἐλεημοσύνην, ἐπρόσφερε καὶ αὐτὸ τὸ πτωχόν, ἀλλὰ φίλον τῆς πατρίδος τέκνον, δύο τάλλαξα, καὶ ἡ πρᾶξις αὕτη ἐκίνησε πολλοὺς θεατὰς εἰς δάκρυα. Καὶ τις τῶν ἐν Μεσολογίῳ, τοῦ ὁποῖου ἔργον ἦτον ἐπὶ τῆς πολιορκίας νὰ ρίπτῃ κατὰ τῶν ἐχθρῶν βόμβας, ἐπρόσφερεν ὅσα εἶχε, 200 δηλ. γρόσια εἰς μίαν διαταγὴν, καὶ δύο ρουμπιέδες. Στρατιώτης δέ τις τακτικῶς ἀσθενῶν ἐπρόσφερεν ὅλην του τὴν περιουσίαν, συνισταμένην εἰς ἓν ἀργυροῦν φυλακτῆριον, καὶ ἓν τάλ-

λαρον. Πόσοι πτωχοὶ ἐδάκρυσαν, διότι δὲν εἶχον τί νὰ προσφέρωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν πατρίδα! Πόσοι ἄλλοι ἔκλαυσαν, διότι δὲν εὗρισκον, εἰς ποῖον νὰ ἐνεχυριάσωσι καὶ αὐτὰ τὰ πλέον χρειώδη πράγματά των, διὰ νὰ μὴ φανῶσι καὶ αὐτοὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν των κατώτεροι! Πόσοι φιλότιμοι φιλοπατρίδες ἐπλήγησαν τὴν ψυχὴν, διότι εἶχον προθυμίαν νὰ συνεισφέρωσι πλουσίως, ἀλλ' αἱ δυνάμεις των ἦσαν μικραὶ! Ὡς τῆς εὐγενοῦς φιλοτιμίας! Ὡς τῶν γενναίων ὑπὲρ πατρίδος αἰσθημάτων! Εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγράψῃ τις ἀκριδῶς τὰς κατ' αὐτὴν τὴν διαπαντὸς ἀξιωματικὴν ἡμέραν γενομένης πατριωτικᾶς τῶν Ἑλλήνων πράξεις· καὶ μάρτυρες τοῦ πράγματος τόσαι ἀλλογενεῖς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ δράμα παρόντες, καὶ πολλοὶ συνεισέφερον πλουσίως. Ἡ ἡμέρα αὕτη ἦτον ἡμέρα λαμπροτάτη. Τόση κίνησις ἐγένετο εἰς τὴν πόλιν, ὡς νὰ ἦγετο κάμμία πανήγυρις. Ἡ χαρὰ ἦτον ζωγραφισμένη εἰς τὰ πρόσωπα ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Τὸ δὲ ἀνάμιγμα ἐκεῖνο ἐνόπλων καὶ ἀνόπλων, χωρὶς νὰ προξενηθῇ οὐδεμίᾳ ταραχῇ, οὐδὲ ἡ παραμικρὰ ἀταξία καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐνέπνεεν εἰς τὸν θεατὴν χωριστὴν εὐαρέστησιν. Ὁλος ὁ ἀληθὴς χαρακτήρ τοῦ ἔθνους ἐφαίνετο εἰς ὅλην του τὴν λαμπρότητα ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Ἡ ἑνωσις, ἡ ὁμόνοια, ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη ἦσαν θαυμαστά. Πελοποννήσιος, Δυτικοελλαδίτης, Ἀνατολικοελλαδίτης, νησιώτης, ὅλοι ἐθεωροῦντο ὡς ἀδελφοὶ, καὶ συνέχαιρεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον.

Ἡ πρᾶξις αὕτη τῶν κατοίκων τοῦ Ναυπλίου ἐπαρηγόρησε τὴν τεθλιμμένην πατρίδα· ἐπρόφθασεν ὅπως οὐκ ἔχοντες τὴν ἀμνηχανοῦσαν Διοίκησιν, καὶ ἐχαροποιήσεν ὅλους τοὺς καλοὺς πατριώτας. Ἐθνὸς, τὸ ὁποῖον ἔχει τοιαῦτα ἄφρονήματα, καὶ τοιαῦτα αἰσθήματα πρὸς τὴν πατρίδα, ποτὲ δὲν ὑποδουλοῦται· καὶ ἂν δυστυχίῃ κατὰ τι, εἶναι ἱκανὸν νὰ διορθώσῃ τὴν δυστυχίαν. Ἐδειξε πολλάκις, καὶ τώρα πάλιν κατὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν ὅτι, ὅταν ὁδηγῇται καλῶς, καὶ δὲν ταράσσεται ὑπὸ διαδόλων, κάμνει μεγάλα καὶ θαυμαστά ἔργα. Ἡ Διοίκησις εὗρηκεν ἐν θραχεῖ διαστήματι πόρον ἱκανὸν εἰς τὴν αὐτοπροαίρετον ταύτην συνεισφορὰν, καὶ ἐλπίζετο πρὸς τὸ παρὸν ν' ἀπαντήσῃ τὰς κατεπειγουσὰς ἀνάγκας· νὰ παρηγορήσῃ τοὺς γυμνοὺς καὶ ἐνδεεῖς στρατιώτας, οἱ ὁποῖοι μικρὰν τινα βοήθειαν προσμένουσιν εἰς ἐξοικονόμησιν των, καὶ εἶναι ἔτοιμοι πάλιν νὰ ὑποδυθῶσι νέον πόλεμον καὶ νέους ἀγῶνας.

Τὸ παράδειγμα τῶν κατοίκων τοῦ Ναυπλίου, τοῦ ὁποῖου τὴν συνέχειαν θέλομεν καταχωρίσει εἰς τὸ προσηχὲς φύλλον, δὲν ἀμφισβάλλομεν ὅτι θέλουσι μιμηθῇ ἀμέσως καὶ ἄλλα μέρη, καὶ μάλιστα αἱ νῆσοι. Θέλουσιν εὐρεθῇ καὶ ἄλλοι πατριῶται, διὰ νὰ συνεργήσωσιν εἰς τὸ σκοπὸν τούτον.

Κηρύττομεν ἐν τέλει ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν συνδραμόντων εἰς ἀπάντησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς πατρίδος θέλουσιν ἐκδοθῇ διὰ τοῦ ἴψου, διὰ νὰ παραδοῦνται καὶ εἰς τοὺς μελαγχολικοὺς εἰς μνημόσυνον αἰῶνα· θέλει σηματοδοτῇ δὲ ἐν ταύτῃ καὶ ἐκάστου ἡ προσφορά.

Ἡ ἐφημερίς τῆς Λαυσάνης, πόλεως Ἑλβετικῆς, περιέχει ἐπιστολὴν τοῦ Σουλεϊμάν-μπεη (πρώην Γαλλικοῦ καὶ χριστιανοῦ συνταγματάρχου) πρὸς τὸν στρατηγὸν Βονιέρου (Boyer), ἀρχηγὸν ἐν Καίρῳ ἄλλου τακτικοῦ σώματος. Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ μᾶς κάμνει νὰ μάθωμεν τοὺς κρυφοὺς σκοποὺς τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Ἐπειδὴ ἡ Πόρτα, λέγει ἡ ἐπιστολὴ, δὲν ἔσπερε νὰ δοθῇ ἡ διοίκησις τῆς Κεῆτης εἰς ἓνα τῶν υἱῶν τοῦ πασσᾶ τῆς Αἰγύπτου, ὁ Ἰμπραήμης θέλει ὀνομασθῇ βεζύρης τοῦ Μωρέως, τὸν ὁποῖον μέλλει νὰ ὑποτάξῃ, καθὼς καὶ τὴν Ἀττικὴν, ὅπου θὰ μεταφέρει εἰς τὴν Αἴγυπτον τοὺς χριστιανικοὺς κατοίκους, τοὺς δὲ θαλασσινοὺς κατοίκους τοῦ Ἀγαίου πελάγους μέλλει νὰ μεταχειρισθῇ καλῆ-τερον ἀλλ' εἰς ἀνταμοιβὴν χρεωστοῦν καὶ αὐτοὶ νὰ μετακομίσουν εἰς τὴν Αἴγυπτον τὰς φαρμιλίας των. Τὸ τεμάχιον ἢ τὸ ὅλον τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς γίνεταί περιεργότερον ἀπὸ τὸ κατωτέρω ἄρθρον ἐκ Σμύρνης, μ' ὅλον ὅτι ὁ ἐφημεριδογράφος τῆς Φλωρεντίας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐδανείσθημεν τὴν ἐπιστολὴν, δὲν σημειώνει πότε ἐγράφη. Ἴσως πρὶν φθάσῃ ὁ Ἰμπραήμης εἰς τὴν Πελοπόννησον.

Ἐκ Σμύρνης τὴν 4 (16) Φεβρουαρίου.

« Ἐδῶ ὁμιλεῖται περὶ τῆς πτώσεως τοῦ Μεσολογίου, ὡς πράγματος πολλὰ πλησιάζοντος· μετὰ δὲ τὴν ἐκπόρθησιν τοῦ Μεσολογίου, εἶναι πιθανὸν ὅτι πολλοὶ Πελοποννήσιοι θέλου μετακομισθῇ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καθὼς καὶ πολλοὶ Αἰγύπτιοι θέλου κατοικηθῇ εἰς τὴν Πελοπόννησον. Εἶναι δυνατόν νὰ ὠφεληθῶν καὶ οἱ δύο τόποι, καθὼς καὶ ἡ πολιτικὴ, εἰς αὐτὴν τὴν ἀλλαγὴν. »

Νὰ ὁμιλῶνται καὶ νὰ γράφονται παρόμοιαι ἀπανφρωπῖαι εἰς τὴν Σμύρνην, δὲν εἶναι παρὰ ξενον. Οἱ λεγόμενοι ἐκεῖ Φράγκοι (ἐξαιρουμένων ὀλίγων) εἶναι ἄσπονδοι τῶν Γραικῶν ἐχθροὶ, καὶ προτιμοῦν μᾶλλον νὰ μᾶς ἰδοῦν Μωαμετανούς καὶ χαμάλιδες, παρὰ χριστιανούς καὶ ἐμπόρους. Ἀλλὰ δὲν πρέπει τις νὰ φρίξῃ, βλέπων αὐτὴν τὴν γνώμην ἐκδιδομένην εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Εὐρώπης, καὶ ἀντιγραφομένην ἐν παρῶ, ὡς νὰ ἐγένετο λόγος περὶ καλητερεύσεως τῆς φυλῆς τῶν ἀλόγων;

Οἱ καλοὶ χριστιανοὶ τῆς Σμύρνης, καὶ οἱ ὅμοιοι τῶν εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀδιαφοροῦν, ἔαν μείνωμεν χριστιανοὶ, ἢ ἔαν προσκυνήσωμεν τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως. Ὅθεν δὲν σημειόνομεν ὅτι, εἰς τὴν ἀλλαγὴν τῶν ἄσπων μὲ τοὺς μαύρους ἔπρεπε νὰ προσθέσουν καὶ ὅτι θέλει ὠφεληθῇ καὶ ἡ θρησκεία τοῦ Μωάμετ. Ἀλλ' οἱ προκομμένοι πολιτικοὶ οὗτοι, διὰ τὴν ἐλπίσιν ὅτι εἰς τὴν Αἴγυπτον δὲν εὐδοκίμεϊ κάμναι ἄλλη ἐξωτερικὴ, καὶ μάλιστα βόρειος φυλὴ; ὅτε οἱ Πέρσαι, ὅτε οἱ Ἕλληνες, ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι, ὅτε οἱ Τούρκοι ἄρξαν ἀπογόνους εἰς τὴν

γῆν τοῦ Φαραῶ. Ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν ἐξουσιασταὶ, καὶ ἡ πολυτέλεια καὶ ἀνάπαυσις δὲν τοῖς ἐσυγχώρησαν ἴσως νὰ εὐδοκίμησούν· οἷδὲ μὲ βίαν μετοικιζόμενοι θέλου προκόψῃ· διότι κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα δεινὰ τῆς μετοικεσίας θέλου ἔχει καὶ τὸν χωρισμὸν ἀπὸ τὰ φίλτατά των! Ποῖαν λοιπὸν ὠφέλειαν θέλει ἀπολαύσει ἡ πολιτικὴ ἀπὸ τὴν σύγκλωσιν ταύτην τῶν ἀσυγκλῶστων; ἢ παῖον καλὸν ἢμπορεῖ νὰ γεννηθῇ, εἴτε διὰ τὴν Ἑλλάδα, εἴτε διὰ τὴν Αἴγυπτον; θέλου ἐξολοθρευθῇ κάμποσαι μυριάδες ἀνθρώπων, διὰ νὰ μὴν ἔχουν ἀντιπάλους εἰς τὸ ἐμπόριον οἱ Φράγκοι τῆς Σμύρνης.

Περὶ τοῦ κατὰ τὴν 9 Μαρτίου Ἐ. Ν. τοῦ παρόντος ἔτους ἀποθανόντος βασιλέως τῆς Πορτογαλλίας Ἰωάννου τοῦ ΣΤ'.

Ὁ θάνατος τοῦ βασιλέως τῆς Πορτογαλλίας Ἰωάννου τοῦ ΣΤ'. θεωρεῖται κοινῶς ὡς ἐπίσημον συμβεβηκὸς εἰς τὰ χρονικὰ τῶν ἐθνῶν, καὶ δυνάμενον νὰ ἔχῃ ἐπὶ ῥοίαν καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν. Ἀλλὰ διὰ νὰ γένῃ τοῦτο σαφέστερον εἰς τοὺς ἀναγνώστας, ἂς μᾶς συγχωρηθῇ νὰ ἐμδωμεν πρότερον εἰς ὀλίγα τινὰ ἱστορικὰ προλεγόμενα.

Ἡ Πορτογαλλία, ἀναλογοῦσα μὲ τὴν παλαιὰν Λουσιτανίαν, κεῖται πρὸς δυσμὰς τῆς Ἰσπανίας, καὶ φυσικῶς θεωρουμένη εἶναι μέρος τῆς Ἰσπανικῆς χερσονήσου, τῆς ὁποίας μόλις ἀποτελεῖ τὸ πέρας.

Ἡ Πορτογαλλία ἐφύλαξε τὴν αὐτονομίαν της κατὰ τῆς Ἰσπανίας, καὶ ἐδοξάσθη κατὰ τὸν 16. αἰῶνα διὰ τῆς δραστηριότητός της καὶ τῶν μεγάλων γεωγραφικῶν ἀνακαλύψεών της. Ἐν ᾧ οἱ Ἰσπανοὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν Ἰταλῶν Κολόμβου καὶ Ἀμερικοῦ ἐξεσκέπαζαν τὴν Ἀμερικὴν, οἱ Πορτογάλλοι ἀνεκάλυπταν τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἑλπίδος εἰς τὸ ἀνταρκτικώτερον τῆς Ἀφρικῆς, καὶ ἐδοξάσθησαν διὰ τῶν λαμπρῶν των κατορθωμάτων εἰς τὰς Ἰνδίας, καὶ εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ ταῦτα ἐπέφεραν τὴν πτώσιν τῆς Βενετικῆς ἐμπορικῆς ὑπεροχῆς, καὶ τῆς Τουρκικῆς προόδου εἰς τὴν μεγάλην Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀφρικὴν. Ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς τῶν ἐποχῆς ταύτης οἱ Λουσιτανοὶ ἔκαμαν κατακτήσεις, καὶ ἔστειλαν ἀποικίας εἰς τὴν Ἀφρικὴν, τὴν μεσημβρινὴν Ἀσίαν, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀνταρκτικὴν Ἀμερικὴν, ὅπου, προχωροῦντος τοῦ χρόνου, ἐσχηματίσθη ἡ μεγάλη τῆς Βρασιλίας ἐπικράτεια, περιέχουσα τὸ τρίτον ἴσως τῆς ἀνταρκτικῆς Ἀμερικῆς, καὶ κατοικουμένη τὴν σήμερον ὑπὸ 4,000,000 καὶ ἐπέκεινα κατοίκων. Οἱ κάτοικοι οὗτοι εἶναι μίγμα Πορτογάλων, ἰθαγενῶν, καὶ μετοίκων Αἰθιοπῶν, διὰ τῆς ἐπιμιξίας τῶν ὁποίων τριῶν εἰδῶν τούτων ἐγεννήθησαν μικταὶ φυλαὶ, τὰς ὁποίας οἱ Γάλλοι καὶ Ἱταλοὶ ὀνομάζουσιν ἡμιονικὰς (mulâtres), καθὼς, κατὰ δυτικίαν, εἶναι καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Ἰσπανικῶν ἐν Ἀμερικῇ ἀποικι-

λέγομεν κατὰ δυστυχίαν· διότι τὰ τρία πρωτό-
τα είδη τῶν κατοίκων μετὰ τῶν ἐπιμίκτων φυλῶν ἔ-
φεραν, καὶ θέλουσιν ἐπιφέρει αἱματώδεις διχονοίας, καὶ
θέλουσι χρειασθῇ αἰῶνες καὶ φρόνησις μεγάλη, ὥστε
να συμμορφωθῶσιν οἱ ἑτερόχροιοι κάτοικοι τοῦ μεγίστου
τούτου μέρους τῆς σφαίρας μας.

Τὰ ἔθνη, καθὼς καὶ οἱ ἄνθρωποι, ἔχουσιν ἐποχὰς
κρίσεως καὶ γηρατειῶν. Τοὺς Ἰσπανοπορτογάλλους
μέροντας διεδέχθησαν ἄλλα ἔθνη νεώτερα καὶ δραστη-
ριώτερα, καθὼς Ἀγγλοὶ, Ὁλλανδοὶ καὶ Γάλλοι, καὶ
οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν εἰς τὰς ἀποικίας καὶ τὴν ναυτηλίαν
ἐυχαριστοῦντο νὰ φυλάττωσιν ὅσα ἀπέκτησαν. Τὰ ἔ-
θνη ὅμως, ὅταν δὲν προχωρῶσιν ὁμοῦ μετὰ τὰ σύγχρο-
νά των, ὀπισθοδρομοῦν. Ὅταν οἱ Γάλλοι ἐπὶ Ναπο-
λέοντος ἐμβῆκαν εἰς τὴν Ἰσπανοπορτογαλίαν, ἡ δι-
οίκησις τῆς Πορτογαλίας ἐμετοίκησεν εἰς τὴν Βρα-
σιλίαν, καὶ ἀφῆκεν εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς τὴν φροντίδα,
νὰ διώξωσι τοὺς Γάλλους ἐκ τῆς Πορτογαλίας. Ἡ
Ἰσπανικὴ διοίκησις δὲν ἠθέλησεν, ἡ δὲν ἠμπόρεσε
νὰ πράξῃ τὸ ἴδιον· ὅθεν αἱ ἀποικίαι τῆς ἐταράχθη-
σαν, καὶ κατὰ βαθμὸν ἐσήκωσαν ὅπλα κατὰ τῆς
μητροπόλεως, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπεκόπησαν, καὶ ἤδη
σχηματίζουσι πέντε μεγάλας ἐπικρατείας, τῶν ὁποί-
ων ἐκάστη ἔχει ἑκτασὶν πολὺ μεγαλητέραν τῆς Ἰ-
σπανίας, καὶ ἀνεγνωρίσθη ἡ αὐτονομία καὶ ἀνεξαρτη-
σία των παρὰ τῆς Ἀγγλίας.

Τὸ παράδειγμα τῶν γειτονευουσῶν Ἰσπανικῶν ἀποι-
κῶν ἐτάραξε καὶ τὴν Βρασίλιαν· ἀλλ' ἡ ἐκεῖ πα-
ρουσία τῆς βασιλικῆς φαμιλίας ἐμπόδισε τὰς τα-
ραχὰς, ἀλλ' ὅχι καὶ τὸν ἐκ τῆς μητροπόλεως ἀ-
ποχωρισμὸν τῆς δυνατωτέρας ἀποικίας. Ἡ Βρασι-
λία κατεστάθη αὐτοκρατορία ὑπὸ τὸν πρωτότοκον υἱὸν
τοῦ ἀποθανόντος βασιλέως Ἰωάννου Πέτρον τὸν Α',
καὶ ἀνεγνωρίσθη πέρυσι καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως
τῆς Πορτογαλίας· ἀλλ' ἡ διαδοχὴ δὲν ἐπροσδιωρί-
σθη καλῶς, καὶ προβλέπονται νέαι διχονοίαι, καὶ
ῤῥῆξις μεγαλητέρα τῆς πρώτης. Ὁ αὐτοκράτωρ Πέ-
τρος πρέπει νὰ γενῇ καὶ βασιλεὺς τῆς Πορτογαλ-
τίας· ἀλλὰ θέλει στέρξει ἡ Πορτογαλία, νὰ λαμ-
βάνῃ διαταγὰς ἀπὸ τῆς Βρασιλίας; Καὶ ἂν ἔλθῃ ὁ
βασιλεὺς εἰς τὴν Λισσαβῶνα, θέλουσι στέρξει οἱ Βρα-
σιλιανοὶ νὰ γενῶσιν ἐκ νέου ἀποικία;

Καὶ ἰδοὺ, διὰ τὴν θεωρεῖται ὁ θάνατος τοῦ βα-
σιλέως Ἰωάννου ὡς ἐπίσημον συμβεβηκός. Ἦδη δὲ
ἂς εἰπῶμεν ὀλίγα τινα ἐκ τῆς βιογραφίας του. Ὁ
βασιλεὺς Ἰωάννης ἐγεννήθη τὴν 1 Μαΐου 1767,
καὶ ἐνυμφεῖθῃ τὸ 1790 τὴν Καρότταν, θυγατέρα
Καρόλου τοῦ Δ', βασιλέως τῆς Ἰσπανίας. Κατὰ δὲ
τὸν περὶ διαδοχῆς νόμον τῆς Πορτογαλίας ἐβασίλευ-
σεν ἡ μήτηρ του μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του·
ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη ὑπέπεσεν εἰς ἀσθένειαν τοῦ πνεύ-
ματος, ἀνέλαθεν αὐτὸς τὴν διοίκησιν τοῦ βασιλείου
ἐπιτροπικῶς κατὰ τὸ 1792. Εἰς τοὺς πολέμους τῆς

Γαλλικῆς πολιτικῆς μεταβολῆς ἐφρόντισε νὰ λάβῃ ὅ-
σον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον μέρος· πλὴν καὶ οὕτως,
πάλιν ἠναγκάσθη νὰ παραχωρήσῃ μερικοὺς τόπους εἰς
τοὺς Γάλλους εἰς τὰς συνθήκας τοῦ 1797 καὶ 1801.
Ἐπειτα μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς ἐν Ἀμδιάνῳ (Amiens)
γενομένης εἰρήνης, ἠγόρασε διὰ χρημάτων τὴν οὐδε-
τερότητά του ἀπὸ τῆς Γαλλίας· ἀλλ' ὁ τότε ἀρχι-
γὸς αὐτῆς Ναπολέων δὲν τὴν ἐφύλαξε, καὶ κατὰ
τὸ 1807 ἔμβασε στρατεύματα εἰς τὴν Πορτογαλί-
αν. Τότε ὁ ἐπιτροπικῶς διοικῶν Ἰωάννης ἀνεχώρησε
μὲ ὅλην τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν εἰς τὴν Βρασίλι-
αν, καὶ ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Ναπολέον-
τος. Ὁ δούξ τοῦ Οὐέλλικτων ἀφαίρεσε τοὺς τόπους
αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ξένης κυριότητος.

Ἐν ἔτει 1815 ὑπάνδρευσεν τὰς δύο θυγατέρας του
μὲ τοὺς γυναικαδέλφους του, Φερδινάνδον τὸν Ζ',
βασιλέα τῆς Ἰσπανίας, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν
Κάρολον. Κατὰ δὲ τὸ 1816 ἔτος ἀπέθανεν ἡ μή-
τηρ του, καὶ ἀνηγορεύθη αὐτὸς βασιλεὺς τῆς Πορ-
τογαλίας, ὀνομασθῆναι Ἰωάννης ΣΤ', καὶ ἐν ἔτει
1817 ἐνύμφευσεν τὸν υἱὸν του Πέτρον μετὰ τὴν ἀρχι-
δούκισσαν Λεοπολδίναν, θυγατέρα τοῦ αὐτοκράτορος
τῆς Αὐστρίας. Ἀφῆσας δὲ μετὰ ταῦτα ἐπίτροπον τὸν
υἱὸν του Πέτρον εἰς τὴν Βρασίλιαν, ἐπέστρεψεν εἰς
τὴν Πορτογαλίαν, ἡ ὁποία κατὰ τὴν ἀπουσίαν του
ἔκαμε μεταβολὴν τοῦ πολιτικοῦ τῆς συστήματος, τῇ
ὁποίᾳ ὁ βασιλεὺς ἐπιστρέψας κατήργησε χωρὶς τινος
ταραχῆς καὶ χύσεως αἱμάτων. Ἀλλ' ἐν ἔτει 1824
ἐκινδύνευσεν ἀπὸ φατρίας, τῆς ὁποίας ὁδηγὸς ἐστά-
θη ἡ συμβία του, καὶ ἀρχηγὸς, ὁ δευτέρος υἱὸς του
Μιχαὴλ, σκοπευούσης νὰ κάμῃ τὸν βασιλέα νὰ παρ-
ραιτηθῇ, ἐπειδὴ δὲν τὸν εὗρισκε πολλὰ βασιλικὴν,
δηλ. δὲν κατέτρεχεν ἱκανῶς τοὺς φιλελευθέρους· ἀλλὰ
τὸ κίνημα τῆς φατρίας κατεσιγάσθη, καὶ ὁ υἱὸς του
ἐδιώχθη ἐκ τῆς Πορτογαλίας. Κατὰ δὲ τὸ 1825
ἀνεγνώρισε τὴν αὐτονομίαν τῆς Βρασιλίας ὑπὸ τῇ
αὐτοκρατορίᾳ τοῦ υἱοῦ του Πέτρον καὶ τῶν ἀπογόνων
αὐτοῦ.

Ὅλοι συμφωνοῦσιν ὅτι ὁ ἀποθανὼν βασιλεὺς Ἰω-
άννης ἦτον ἄνθρωπος κατὰ πολλὰ θεοσεβὴς· ἐσώφ-
ιστος, καὶ πλήρης καλοσύνης.